

Megjelenik minden hétfő délutáni órákban.

Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Előfizetési díjak: Demjén L. és Keresztély Pál urak kereskedésében, hol egyes számlák is kaphatók.

Szerkesztői szállítás: belső-tordautóca. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

1848-ki honvédek rokkantjai és özvegyei érdekében.

(Ss.) A ki szabadságharcunk dicső emlékeit hiven, kegyelettel megőrizte szívében, kivált, ha tetleg vett részt a magyar nép hőskorát megújító küzdelemben, mely Európa bámulatát és tiszteletét vívta ki a már-már jelentéktelen provinciák sorában feledett Magyarországnak, — lehetetlen el nem szomorodnia, midőn még mindig nyomorban lát sietni sokakat azok közül, kik fiataláguk vagy férfikoruk virágjában életükkel fedezték a nemzet és haza legfőbb javait, legszentebb jogait, fennmaradását.

Egykor győzelemkoszorús, büszke harczharc megtörve, elagva, bennün vándorognak közöttünk. Nem egy közülük koldulással kénytelen tengetni nyomoru életét. Lehetnek közöttük egyesek, kik önhibájuk miatt is bűnhődnek; hanem a nagy többség méltán tarthat számot a segélyre — haladtékalanul.

Kolozsvár hatósága után több mint másfélszáz honvéd rokkant és özvegy kérelme terjesztett volt fel ellátás végett a honvéd segélyező-egylet elébe. Ezek közül alig 1/5-de kapott néhány hete segélyt; a többi 23/4 évi sanyarúság után is hir szerint azzal kell, hogy beérje, hogy a honvéd-segélyezés ügye a jelen évre már befejeztetett, s így az idén már semmire sem számíthatnak.

Mi e leverő hírnek alig tudunk hitelt adni. Négy éve, mióta a magyar király és királyné a honvéd rokkantak és özvegyek felsegítésére ajándékozták a koronázási tiszteletdíjakat, mióta lelkes hazafiak jelentékeny adományaikkal szaporították az összegeket, utóbb egy jótékony államsors-játék jövedelme is csatoltott ez alaphoz — és négy év múlva még is vannak honvédrokkantak és özvegyek, kik a segélyből még egyetlen fillért sem kaptak. Lehetséges-e, hogy ezek ismét egy-ötödik év elteltésének bevarására utasítsanak?!

Ismételjük, ez alig hihető! Midőn 1814-ben a párisi béke megkötöttet, Európa rendezése s a nagy államgondok mellett is reáért I. Sándor, az orosz czár arra, hogy az 1792—1814-ben Oroszország és szövetségesei ellen, előbb legiókban (Dombrowsky, Zajoncek) majd egész hadtestekben (Poniatowsky, stb.) küzdő lengyel katonák és tiszték számára biztosítsa a francziáktól nyert érdemeik után járó díjak fizetését a francia kormány által; pedig hát ezeket a monétákat a „hü“ lengyelek nem az orosz birodalom védelmében szereztek voít; azután, e fiuk Fontaineblau, stb. alól fegyverdiszben tudtak hazamaszolni Lengyelországba, nem lehetnek tehát csonkák, — zsoldot is kaptak s így bátran várhattak volna. Sándor czár nem törődött azzal, mit szólnak ehez a szövetségeseik hadseregei, vagy az orosz katonák; sőt egy időben az ellene 20 évig rebellis Zajoncek tábornok viselte az ő képét Varsóban, mint a helyreállított kisebb-kiadású Lengyelország helytartója.

Ezt a példát csak azért hoztuk fel, hogy az illetőktől azt kérhessük: mondhatjuk-e a keservesen panaszkodó, agg, nyomorék honvédeknek még ma is, várjatok még egy évet békeben, hisz mikor ti magára emeltétek azt a háromszinti zászlót, ez csak 1848-ban volt, nem oly régen; ma csak 1872-et írunk, s mit tesz az a dolghoz, ha még egy évet hozzá írunk, mire pár garashoz ti is juthattok, kik talán csatátok emlékeit is elfeledtetétek volna, ha az a beanaság nem emlékeztetne olykor reá, még az is, hogy nemcsak a hazafiság igéjével él a földi ember.

Igaz, hogy az egész országból, a hatóságok ajánlata kisérétében felküldött segélykérések több ezerré mentek, s így azok ellátása időt vett igénybe; az is igaz, hogy sok hatóság késett, a többségileg kitűzött határidőt nem tartotta meg, mivel az átvizsgálás, ellátás és utalványozás munkáját is megnehezíté; az is késetteltette a dolgot, hogy sok kérvényt utólagosan kellett kiegészíteni; hanem mindezek még sem igazolhatnák azt, hogy, miután pár ezer ellátott, néhány száz kérvény elintézése még egy évre elhalasztassék.

Nem tudjuk, mily móddal kezelték a honvéd-segélykéréseket eddig, tény, hogy a nyomorban sülő érdekeltek és az ezek sorsán megbotránkozó hazafiak általános véleménye az, hogy csiga-lassúsággal. És ez nagyon rossz vért csinált sokféle. Méltán.

Szerintünk a honvédegyezés ügye olyan ügy, a melyet hevertetni egyetlen-peresz sem lett volna szabad. Ha nincsenek miniszteriumainkban fölösleges hivatalnokok, vagy olyan ügyek, melyek kár nélkül, „megérés“ végett pár hétre félre tehető, — 50—100 irni tudó díjnyok kellett volna felnyenni, s a kellően oszlályozott kérésekre ezek napiparancs-írászerüleg reá írhatták volna a válaszokat, betölthették volna az utalványok blanquetjeit stb.; ily uton egy hét alatt annyit lehetett volna végezni, mennyit lágy-melegen alig havak alatt. Azután lehettek volna olyan ifjak is, kik díj-talanul is szolgáltak volna ennyit az 1848-ki rokkant harcosok érdekeinek. Azonban ha ezt a módot az ezernyi kérésnél nem alkalmazták, ám kégyenek róla most, hogy a hátra levő pár száz kégyen mihamarabb ellátassék, s ne hirdethessék az érdekelt és méltán elkeseredettek, hogy ismét egy évet kell várniok, miután a honvédegyezés ügye már az idénre befejeztetett.

Nincs nemzet széles ez Európában, a melynek oly nagy szüksége lenne a lelkesedés hatalmas szellemi tényezőjére, mint a magyarnak, miután nemzetünk oly veszélyes pontra állította a gondviselés, hol óriási harczok megküzdésére kell előkészülnie. Gondoljuk meg, mily hatással van fiatalágunkra, ha az 1848-ki dicső korszak nem egy bajnokát benn látja koldulni vagy nyomorban elpusztulni. Ez nem fokozza a hazaszeretet hevét, mely azután nem szokta számlálni ellenét, s készséggel áldozza életét a közért. A hazaszeretet ez nemzetünk, hazánk törthellen palladiuma. Elésszük e szent vesztalángot! Ne engedjük, hogy a szánalom és méltatlankodás hamva oltsa ki azt a nemes parázst, melynek folyton izzania kell, hogy lángot vethessen majd, ha út az óra, midőn az ifjaknak a vének példáján lelkesülten önfeláldozással kell cselekedni úgy, mint tyekek azok a csonkák is ama nagy napokban, a haza zászló alatt.

Legujabb táviratok.

Bécs, jun. 5. A landwehr-bizottság mai ülésében a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter kinyilatkozták, hogy a kormány a törvényjavaslat elvétel megegyeztetéshet minden módosításra kész. Erre hosszabb vita után elhatározzák a törvény részletes tárgyalását.

Bécs, jun. 5. A Pressének távirják Lembergől, hogy a novosolicei osztrák konszulsági ügyér jelentése szerint orosz Podolia, Proskurew s Chocim határvidéki községekben a cholera kitört.

Páris, jun. 5. Az olasz koronaherczegnek berlini utja alkalmából a félhivatalos „Bien Public“ egy szenvedélyes cikkkel közöl Olaszország ellen, melyben Sclának a Franciaország elleni nyílt ellenségeskedés szemére vetetik. Kérde a lap: Gondolnák-e az olaszok azon veszélyes utra, a melyre tereltetnek?

Frankfurt, jun. 5. Stein miniszter emlékszóbrának f. hó 28-án tartandó teleplezési ünnepélyén hir szerint az osztrák császár és az orosz czár is jelen fognak lenni. — A város nagyszéri ünnepélyességre készül.

Berlin, jun. 4. A szövetség tanács mai ülésében törvényjavaslat terjesztett elő a bir. alkotmány hatályának Elsass-Lotharingiában való kiterjesztése iránt.

London, jun. 5. A felsőház mai ülésében a választott bíróság elnapolása indítványozottat, mivel a közvetett károk iránti igények visszavonattak. Russel és más conservatívek hevesen megtámadták a kormányt. Granville védi a kormány eljárását. Izgatott vita után az ülés csütörtökre elnapollatott.

Lapszemle.

A „Reform“ a legfájdalmasabb látványnak tüntetvén fel egy megtört nemzet sorsát, milyen Lengyel és Görögországa, s milyen volt a miénk is a török alatt, — kárhözvátja Tisza elbizakodott politikáját, mely Ansztria elleni gyűlölet és szenvedélyességéből a Lajtháig óhajlja a porosz határt terjeszteni. E politikát rövidlátó, oktalan és illoyálisnak mondja, mely a német és orosz birodalom közé ékelne minket, s nem csak önállóságunknak vetne véget, de függetlenségünkét is csak rövid-életűvé tenné. E politika ellen kell a legnagyobb erélylyel — ugymond — a Deákpartnak küzdeni.

A „P. Lloyd“ a francia honvédelmi törvényt elemmezve, azt sokkal terhesbnek találja a miénkénél, mert Franciaországban az actív szolgálat 5, nálunk csak 3 évre terjed, s a francia polgár egyszéhen véve husz évig szolgál. Hogy daczára ennek a nemzetgyűlés, és maga a nép oly készségesen fogadja a hadseregi törvényt, újabb bizonyítéka annak, hogy Thiers minden ellentétes nyilatkozatai daczára, a francziák szívében a sértett büszkeség érzete s a megtorlás iránti vágy mindon más érzetet hátrébe szorít. E végből hatalmas és jól szervezett haderőre levén szükség, a nemzet lelkesedéssel fogadja az erre czélzó törvényt, bár súlyosabb terheket ró reá, mint milyneket jelenleg Európa bármely nemzete visel.

Az „Ung. Lloyd“ kétségtelenek tekintik, hogy az olasz koronaherczeg berlini látogatásának politikai jelen-

tősége van, s ezt igen természetesnek találja, mert mindkét ország érdekei, egy a politikai, mint egyházi (éren, lényegileg véve azonosak. Ebben tehát még sem volna semmi aggasztó; mindamelltt különösen Ausztria-Magyarország jól teend, ha szemelt nyitva tartja, mert a vállalataiban eddig oly szerenesés, Németországnak egy-egyszer csak vágya kerekedhetnek az Adriáig terjeszkedni, midőn aztán Olaszország szövetsége döntő súlylyal bírhatna.

A „Pesti Napló“ Franciaország hadi erejének szemléletébe bocsátkozva, csak azon esetre jósló jó sikert a most tárgyalás alatt levő védtörvénynek, ha az békés korszak alatt ver gyökeret a nemzet életében. Már másodsor van Franciaország azon kellemetlen helyzetben, hogy a megszálló ellenség szemé láttára kell haderejét szervezni, azonkívül I. Napoleon óta a katonai pályára a helyettesítés rendszere által, mi III. Napoleon alatt az egyszerű megváltásig sülyedt, a kevésbbé respecált állások közé jutott, a tehetősök megválták magukat, s a hadsereg zömét ugyszólván teljesen miveletlen tömegképezte. — Az új védtörvény a hadseregben való szolgáló polgári kitüntetés alakítja át; de a törvény nem védi meg a hazát, hacsak a nemzet életétó elemévé nem válik, erre pedig idő kell, mit ha a francziák bevarni nem tudnak, mindörökké lejátszótták szerepökét.

A magyar keleti vasut viselt dolgairól.

(Vége.) Továbbá a biztosítói papírok a magas kormány kezében 1,200,000 frtnyi vasuti kölcsönben, végül a követelések az emlékirat alapján, mely utóbbiak azonban a magas kormányval való tárgyalások befejezte előtt számjelezhetők nem voltak.

A főépítési vállalatól átszarmazott föltötte hiányos és bizonytalan adatok és segédeszközök alapján csak felületesen megejtett becslésből is kitűnt, hogy legalább egy nyolczmilliónyi födözeten hiány elkerülhetlen. Ezt 1871. május 18-án tudatta az igazgatóság a kormánnyal is egyszersmind segélyért folyamodott.

Az igazgatónács e föltötte sajnos körülményt az 1871-ik évi május 18-án tudatta a kormánnyal.

A deficit okát, a jelentés szerint, főleg az képezte hogy a Waring testvérek az engedélyezett pályahálózat kiépítésére a kinyert állami biztosítás alapján a társulat által kibocsájtott alaptőkeért, mint általányért vállalkoztak, s hogy az összeg az egyes szakaszokra hibásan lett felosztva; nevezetesen a II. és III. szakasz költségei igen magasra voltak téve.

E fölösztás a Waring testvéreknek az építés befejezése előtt történt váratlan és előre nem látott kilépése folytán a társulat helyzetére nézve egyenesen végzetel-jessé lön és pedig annál inkább, mivel épen a legutoljára megnyitandó IV. szakaszról, Kolozsvár-Kocsárd és Segesvár-Brassórol, körülbelül 27 mérföldnyi hosszal, tekintettel az ott előforduló építési nehézségekre, a tényleges hosszúságra, és a megkívántató interco. kamatok összegére, nagyon szűken volt gondoskodva.

Csak az által lön lehetséges, hogy lassan-lassan a még hátralevő munkák s az alaptőkének még fölhasználatlan része közt visszas arány keletkezett, mely jelen-tékeny mérvben fokozódva az építés kivitelének már föntebb rajzolt késleltetései által, a fővállalkozókban azon meggyőződést kelthette, hogy a hálózat befejezése az általány összeg árán lehetlenségé vált, tőlük tehát eshetőleg akkor még ki sem számítható anyagi áldozatok fognának követeltetni.

Ezen áldozatokat — még ha talán a pénzbeszerzésnél nyert összegekből részben födözhetők is lettek volna — az építési vállalkozók annál súlyosabbaknak tekinthették, miután építésükben azon tapasztalat is kellett tenniök, hogy az alaptőke már eredetileg nagyon alacsonyán méretett ki.

Az engedélyezés ideje, a vonalak még tracirozva sem voltak, s ennél fogva az előleges költségyetért bizo-sem alapokra nem fektethetettek; az engedélyért pályázó másik két consortium, melyek részben belföldi, a helyi viszonyokat közelebből ismerő tagokból álltak, jelenté-kenyen magasabb biztosíték-összegeket, ugymint 72,000, illetőleg 56,000 frtot követeltek mértföldenkint, míg Waring testvérek mértföldenkint csak 46,350 frtot kívántak; így tehát mértföldenkint 17,650frttal kevesebbet, mint a fentebbi két szám átlaga.

A befejezési határidők elhalasztása, vele összefü-gésben az építés megdrágulása, a közbeeső kamatok és általános építési költségek nagyobodása folytán, a munkabérek és anyagárak roppant emelkedése az eredeti előirányzatokat halomra döntötték s a catastropha az építési szerződés hiányossága folytán a társaságra kike-rülhetlenné vált; s bekövetkezett az, s ismét nagy kárára a társaságnak épen a mult évi építési idény kezdetekor ugy, hogy az építés felüggesztésének minden napja sok ezer frtnyi veszteséggel volt összekötve.

Miután az 1871. január végén a még rendelkezésre álló építési töke maradéka már is 2 millióra apadt! le, s még részben ez összeg sem volt befizetve, a kormány pedig akkorig sem tön intézkedést, az igazgatónács f. év

Hirdetési díjak: öt hasábos garmond sorért 6 frt s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztély Pál papirkereskedésében, Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécseben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 111. sz.) Oppeln: Alajosné (Wollzeile 22. sz.) Rudolff-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Seilerstraße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg. Nyilváltó cikkek: sora után 20 kr. előleg be-küldése; melletti a szerkesztőséghez czimzandó. Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

február 6-án tartott rendkívüli ülésében elhatározta, hogy ápril 2-ik napjára a részvényesek rendkívüli közgyűlése hívassék össze, a kormány sürgősen fölkérendő, hogy az építés szakadatlan folytatásához szükséges összegek födözhetőse czéljából a társaság követeléseire előlegeket adjon. De a f. év márczius 16-án tartott ülésben a közgyűlés összehívása a fövis-megyei vónalrés megnyitása utáni időre határozottat s arról a kormány azon ké-relemmel értesítetett, hogy az igazgatónácsnak elinté-zetelül hagyott beadványaira mielőbb érdemlegesen vá-laszolni s a társaság banyujtott követeléseinek megviss-gálására bizottságot összeállítani veszeskedjék.

Ezen kérelemnek a magas kormány nem tön ele-gét, mai közgyűlés elé mindezek alapján a következő határozati javaslatokat terjeszti az igazgatóság:

A közgyűlés a napirend 3-ik pontja szerint vá-lasztandó vizsgáló bizottságot utasítja, hogy a felova-sott jelentéseket tüzetesen átvizsgálván, ha azokat hely-eseknek találja, az igazgató-tanácsnak a felmentő-okiratot adja ki, ellenkező esetben pedig a legközelebbi közgyűlés elé alkalmas javaslatokat terjeszsen.

„A mennyiben továbbá a 15,200,000 frttal szá-m-jelzett hiány a társaságot megillető kártalanítási igények érvényesítése vagy az olyannyira rendkívüli építési ne-hézségek indokából az országgyűlés részéről az állam-biztosítói összeg fölemelése vagy a már engedélyezett társulati vonalok jövedelmzőségét és életképességét fo-kozó új engedélyek után netalán nyujtandó segély által födözöt nem nyerne, ezennel határozatilag kimondatik, hogy a maradék egy a vállalatot, illetőleg a részvények után folyó jövedelmet terhelő pénzügyi müvelet által fö-döztessek.“

Továbbá következő javaslatot tesz az igazgatóság: Az igazgató-tanács a felhozott indokok helyes-lése mellett felhatalmazatik:

1. A társulat pénzügyi helyzetének végleges ren-dezését a választandó vizsgáló-bizottsággal egyetértőleg a föntebbi határozati javaslat értelmében foganatosítani, különösen pedig, de csak az érintett bizottság bele-egyezésével, esetleg elsőbbségi kölcsönt is fölvenni.
2. A közbeeső, azaz azon időre, míg a végleges rendezés megtörténhetik, s megtörténni fog, a társulat pénzszükségeinek födözésére függő adósságot vállalni.“

A magyar királyi honvédségi Ludovica-akadémia rendszerének s belső berendezésének ter-vezete. (Folytatás.)

IX.

Tanári személyzet.

Ha általában bármely tanrendszernél a kedvező eredmény biztosítéka legfőbbképen a tanárok ügyességé-ben, s azok előadási képességében keresendő, s e szerint a Ludovica-akademiában is a tanárok kiszemelésére, s kellő kiképzetésére különös gond lesz fordítandó, ugy ehez ottan az előbb jelzett tanrendszer alkalmazása foly-tán még azon követelmény is járul, hogy a hallgatók száma az egyes előadási órákban nagyobb ne legyen, mint a mennyire egy-egy tanár felügyelni, s egyenlő tehetségeiket és felfogásukat figyelemmel kisérni képes lehet.

Minthogy a hallgatók ezen számát, ha azok tehet-ségök s előképzettségük mérve szerint osztatnak be, 25 egész 30-ig lehet meghatározni, — a tisztképző tanfo-lyam hallgatói 3 párhuzamos osztályra leendnek külö-nítve, míg a fensőbb tiszti tanfolyam hallgatói magukban egy osztályt képezendnek.

A hallgatók ezen számának megfelelőleg a tanárok száma olyképen leend kiszabva, hogy az előadási s gy-aakorlati órák az osztályok mindegyikében a többiekől telje-sen függetlenül s önállólag tartathassanak meg, s hogy minden tanár legfőbbké két osztályban, illetőleg vagy a tisztképző tanfolyam két egyenirányúosztályában, vagy a felsőbb tiszti tanfolyamban, s a tisztképző tanfolyam egy osztályában működjék. Kivétel e részben csak a hadi szolgálatra kevesebb fontossággal bíró, vagy a gyakor-lati alkalmazásra czélzó egyes tantárgyaknál, mint p. o. rajznál lehetséges és pedig az utóbbiaknál azáltal, hogy a tanár mellett a felügyelet könnyítésére segédül egy fiatalabb rangu tiszt alkalmaztatik.

Ezen felül egy külön lovas tiszt fog megbízotni a lovaglás és a foyassági szolgálatra vonatkozó tárgyak tanításával, — egy hadbíró pedig a haditörvénykezés előadásával, — míg a történelem, jog- és természetu-dományok, továbbá a nyelvek az állatgyógytan előadá-sával, végre a vívás s tornász tanításával polgári állású tanárok s oktatók is leendnek megbízva.

X.

Felügyelet az akademiára s annak igazgatása.

Az akadémia összes ügyeinek rendezése s az a feletti föfelügyelet a honvédelmi minisztert illeti meg, ki a tanrendszert s a szolgálat kezelésének rendjét a honvédség főparancsnokával egyetértőleg állapít-ja meg.

Az oktatás s rendes szolgálat kezelése feletti fel-ügyeletet, valamint törvénykezési ügyekben a bírói fel-sőbbégi jogot, a honvédség főparancsnoka gyakorolja.

Végladás.

GUGGENBERGER PÁL
cség alatti
nürnbergi-diszaru és porcellán-kereskedés
Koloszvárt, főter, br. Radák-ház alatt,
üzlet megszüntetés következtében,
a folyó 1872. év április hó 19-dikétől kezdődőleg,
tetemesen leszállított áron,
végladásra kerül.

FŐBB CZIKKEK:
Több száz pár női-, férfi- és gyermek-czipő, brünelle-
kélme és bőrből.
Férfi kalapok: posztó-, filcz- és szálmából.
Utazó-, lovagló-, vadász- és halász-eszközök.
Bőröndök, utitáskák, sétapálcák, esernyők.
Péncz- és szivar-tárcsák; tajtékpipák és szípkák,
sat. sat.
Nagy karlsbadi porcellán-raktár; étkező-eszközök.
Talmi-arany diszcsikkok.
China-ezüst tárgyak.
Pipere-czikkek.
Nagy mennyiségű

Gyermek-játékok.
Pipere-szappanok, hajkenőcsök, illatszerek, fogpé-
pek, fogporok, fésűk, kefék sat. és számtalan más, a köz-
életben minden perczenben szükséges tárgyak.

Rendkívül előnyös

Szerencse-ajánlat.

! Szerenese és áldás Cohnnál!

a hamburgi államtól biztosított nagy pénzkisorsolás

8 millió 889,900 talleron fejjel.

Ez az előnyös pénzkisorsolás most nyerevényekkel ismét tetemesen
szaporított, csak 60,500 sorsjeggyel bír, s kevés hó alatt 7 osztályban követ-
kező nyerevényeket biztosan nyerhetni: u. m. 1 nyerevény esél. 100,000
tallér, különösen 60,000, 40,000, 24,000, 12,000, 10,000, 3-szor 8000, 3-szor
6000, 4-szor 4800, 1-szer 4400, 8-szor 4000, 9-szer 3200, 10-szor 2400, 26-szor
2000, 5-szer 1600, 53-szor 1200, 104-szer 800, 2-szer 480, 206-szor
400, 256-szor 200, 6-szor 120, 340-szer 80, 14,612-szer 44, 40, 16,240-szer 20,
6, 4 és 2 tallér.

Az első osztály nyerevény-húzása hivatalosan
folyó é. JUNIUS 19 és 20-kára
van határozva, és erre

az egész eredeti sorsjegy ára csak 3 1/2 ft o. ért.
a fél 1 3/4 ft o. ért.
a negyed 1 ft o. ért.
s ezen eredeti sorsjegyeket (nem a tiltott ígérvényeket vagy magán sorsjegyeket),
az összegnek bankjegyekben beküldése mellett a legelőnyösebb vidékekre
is azonnal megküldöm a t. megrendelőnek.

A hivatalos nyerevény-húzatom és a nyerevények megküldése a hu-
zás után azonnal történik minden érdeklődőnek, pontosan és titoktartás mellett.
Üzletem tudvaleg a legelőnyösebb és legszerencsésebb, mert a rész-
vevők nálam már a 100,000, 60,000, 50,000 talleron legnagyobb, többször 40,000,
20,000, igen gyakran 12,000, 10,000 talleron nyerevényeket, s legelőnyösebb havi
húzásokban 80,000 talleron fejjel nyertek, a mint ezt hivatalos nyerevény-
húzatomok bizonyítják.

Cohn Láz. Sam. Hamburgban,
fő-iroda, bank- és váltóüzlet.

Hivatalos.
Sz. 3108—1872. polg. 1—3 (482)
Hirdetmény.

A segesvári királyi törvényszék részéről
ezemmel közölni szeretném, miszerint a felek kép-
viselőire jogosított dr. Wolff Móricz, községi- és
váltó-ügyvéd, Segesvárt szabad királyi városá-
ban velle lakóhelyét s nyitotta meg ügyvédi
irodáját.

A királyi törvényszéknek Segesvárt ju-
nius 1-én 1872. tartott üléséből.

Hirdetmény.
Sz. 12,984—1872 1—3 (483)
A tordai dóhány nagyüzem állomás betöl-
tése végett folyó év július 2-án déli 12
órákor a harmadik irásbeli pályázat fog tartani,
és miután a két előbbemmel kedvező eredmény
nem volt, az említett nagyüzem közeli földterület
házig fog kizárni, míg annak kedvezőbb
feltételek mellett átvételére vállalkozó nem
található.

A szabályosan kiállított irásbeli ajánlatok a
kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság elnök-
ségénél a fennírt időig beadandók.
Mí felől az érdeklődők írt 915 és 8563
számok alatt kibocsátott hirdetménynek kapcsá-
ban értesítettek.

A magy. kir. pénzügyigazgatóságól.
Koloszvárt, 1872. június 3-án.

Nem hivatalos.

Wiener Commissions-Bank

VÁLTÓIRODAJA
— Kohlmarkt, 4-ik szám. —

vételjegyeket
kibocsát

az alább felsorolt sorsjegycsoportokra, s ez össze-
állítások már azert is a legelőnyösebbek közé számí-
tandók, mert minden íly vételjegy tulajdonosának
akadnak van adva, minden íly- és melléknyereményt
egyedül megnyerhetni s ezen kívül
aranyban 30 frank és bankjegyenben 10 forint
kamatban részesülök.

A. csoport. (Evenként 16 húzás.) Havi 10 forint
részletfizetés. — Az utolsó részlet befizetése után
minden részvevő követhető 4 sorsjegyet kap:
egy 5%-os 1860-ki 100 forintos államsorsjegy,
Főnyeremény 300,000 ft s a sorozatos sorsjegy 400
ft-ál visszaváltható,
egy 3%-os török császári 400 frankos állam-
sorsjegy.
Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valószínűs-
áranban,
egy huzat braunschweigi 20 talleros sorsjegy
Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül
egy innsbruecki (tyroll) sorsjegy.
Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport. (Evenként 13 húzás.) Havi 6 forint
részletfizetés. Az utolsó részlet befizetése után min-
den részvevő követhető 3 sorsjegyet kap:
egy 3%-os török császári 400 frankos állam-
sorsjegy.
Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valószínűs-
áranban,
egy huzat braunschweigi 20 talleros sorsjegy
Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,
egy szász-meiningeni sorsjegy.
Főnyeremény 45,000, 15,000 ft-délméret ért.

Videki megrendelések pontosan és utólevél
mellett is eszközölhetők. — Nyerevényhúzatomok a
húzások után bementesnek. — Inyen küldetnek meg.
27—30 (484)

Felelős szerkesztő: Sándor János.

A parancsnoki tisztet az akademiában közvetlenül
a főbörtnoki vagy magasabb rangu törzstiszti állásban
levő igazgató teljesíti.

XL.
Az akademia igazgatósága.
Az akademia igazgatója mindazon ügyekre nézve
közvetlenül intézkedik, melyekben ő ezen intézkedési jog
parancsnoki tisztjénél fogva megilleti; fegyelmi hatalmát
azon mrvben gyakorolja, mint a honvéd-kerületi pa-
rancsnokok.

Az akademia ügyeire s viszonyaira vonatkozó fel-
terjesztéseket a fensőbb hatóságokhoz ő teszi, s a leve-
lezés az ő aláírása alatt vezetetik.

Az igazgatás hatáskörében a törzstiszti minőségben
levő aligazgató támogatja, s betegséggel vagy akadályozta-
tás esetében helyettesíti is.

Az aligazgató a mellett, hogy a tantárgyak vala-
melyikét előadja, egyszersmind közvetlenül felügyeletet
gyakorol arra, hogy az épületben a rend minden tekintet-
ben s különösen az időbeosztásra nézve szigoruan fen-
tartsék.

Az igazgatóság ügyvitelének kezelésére az igazgató
mellé egy alantás honvédtiszt vezényeltetik segédtszti
minőségben.

A felsőbb tisztú tanfolyam felett a parancsnoki tisz-
tet az aligazgató, a tisztképző tanfolyam felett pedig a
tanárok közül egyik rangidősb százados teljesíti.

Ezek a fegyelmi jogot a tanfolyamukba rendelt
hallgatók felett azon terjedelemben gyakorolják, a mint a
nem önálló zászlóalj-parancsnokok. A tisztképző tanfo-
lyam parancsnoka jelentéseit az igazgatóhoz az aligaz-
gató útján juttatja.

Az akademia gazdasági ügyeit a gazda kezeli, a
következő XVII. pont értelmében.

XII.
Az akademiában alkalmazott tisztú, tanári s hallgatói
személyzet.

Az akademiában alkalmazott összes tisztú, tanári,
felügyelői s hallgatói személyzet létszámát és felosztását
az A) táblázat tünteti elő.

Az igazgatót s aligazgatót, valamint a törzstiszti
fokozatban netán alkalmazandó és polgári rendű tanárokat
a honvédelmi miniszter előterjesztésére és ellenjegyzése
mellett ő cs. és Apostoli kir. Felsője, a századosokat és
alantastiszteket tanárokká vagy segédtanárokká és a
polgári állású tanítókat pedig a honvédelmi miniszter
nevezi ki.

Törvénykezési ügyekben a Ludovika akademia kö-
rében a honvédtörzsbizóság illetékességére vonatkozó álta-
lános határozatok alkalmazandók.

Az orvosai szolgálatot egy e célra külön kirende-
lendő honvéd-orvos teljesíti.

A szolgálati lovak feletti egészségügyi felügyeletet
a pesti vagy budai honvéd-kerületi parancsnokság állator-
vosa gyakorolja.

A hallgatók jelentkezési listák folyamodvá-
nyaikat szolgálati uton évenként junius hó 30-ig
kötvelesek a honvédtörzsbizósághoz felterjeszteni,
míg a kerületi tisztképző iskoláknak a központi tisztképző
tanfolyamba kívánczó tanonczeit ebbeli óhajításukat a
kerületi tisztképző iskolában kiállott vizsga letételének

alkalmával jelentik ki, s a bizottságilag megállapított ösz-
szetes sorrendben, érdemszámuk szerint fogadtatnak el.

A tiszték előképzésük, tebetéségei s szolgálati
alkalmazhatóságuk lehető tekintetbevételével választatnak
ki, az egyforma jogosultaknál az elsőbbség a rangidősbet
illeti.

A hallgatókúlsz kemelt tiszték s hadapródok a
honvédelmi miniszter ebbeli elhatározásáról évenként
augustus hó vége előtt értesítetnek.

A belső szolgálat teljesítésére polgári állású hivatal-
s házi szolgák alkalmaztatnak; az őrségi szolgálatra va-
lamint a lovaglási oktatásra s a szolgálati lovak ápolására
pedig szükséges gyalog s lovas legénység berendeltetik,
ezen utóbbiak a honvéd-kerületekre arány szerint vettet-
nek ki, s a menyiben e szolgálatra önkéntesek kellő
számban nem jelentkeznének, a legénység az illető pa-
rancsnokságok részéről az alosztályok állományából
évenként váltakozva rendeltetik be. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

Koloszvár, június 7. 1872.

Inségi közmunkák. A magyar kormány
felhagyott azon szándékával, hogy a bánági ármentesi-
lési munkálatokra maga kössön kölcsönt. Azonban az
1870-iki XIX. törvényozikk értelmében késznek nyilat-
kozott biztosítékot vállalni az érdekl. községek és tulaj-
donosok által, melyek a járt és kincstár is van, kötéendő
kölcsönre nézve; a köztársaságok az adóval szedetnének be.
Az egész kölcsönösszeg 6-7 milliót fog tenni. Mint a
kölcsöntököt teljhatalmu megbizottja, Kerkápoly pénzü-
gyminiszter az általános magyar földhitelintézzettel meg-
kezdette az alkudozásokat, melyek e hét folytán be fog-
nak fejezteni.

Értekezlet a horvátokkal. A horvát ügyek-
kel a minisztertanács már eleve is foglalkozott. A mi-
niszterelnök Lónyai gr. jun. 5-én és 6-án reggel szaka-
datlanul tanácskozott Vakanovics báni helyettes, gróf
Pejaecsevics miniszter, gr. Pejaecsevics László és Zuvics
urakkal. Junius 6-án d. e. bizonyos megállapodások
jöttek létre és fél 12 órákor minisztertanács tartott,
mely e megállapodásokkal foglalkozott. A megállapoda-
sokról semmi bizonyos nem jutott közudomásra, egy
bécsi lap azonban a kormány szándékáról, állítólag hite-
les forrásból ezeket írja. „A magyar miniszterium eljárás
tervezte két tényező által fog meghatározatni: a nem-
zeti párt mérsékelt elemeinek arra való készsége által,
hogy a kiegyezés alapján elfogadható békefeltételeket
nyújtsanak, — továbbá az által, hogy megjelennek-e a
virilisek a zágrábi országgyűlésen akkora számmal, hogy
a kormányának a többséget biztosítsák. E tényezők közül
ha egyik sem érvényesülne, akkor az országgyűlés sorsa
el van határozva: fel fog oszlattatni, s új választások
hirdetnek. Ez, mint nekünk megbízható forrásunk
írja, még az országgyűlés egybegyűlése előtt fog bekövet-
kezni, ha a nemzetiek a virilisek langyelegsége folytán
többségre jutva, a kormánytall szemben dacozos maga-
tartást tanusitanának.”

A magyar keleti vasut igazgató tanácsa,
valamint a közgyűlés által megválasztott két bizottság
jun. 5-ke óta — írja a P. L. — majdnem szakadatlanul

dolgoznak. A vizsgáló bizottság természetesen az igazga-
tótanácstól függetlenül alakult meg és dr. Bróde Lipótot
elnöknek és Bujanovicsot jegyzőnek megválasztotta. A
társulat egész irattára korlátalan rendelkezésre áll a bi-
zottságnak. A másik bizottság az igazgatótanácsal azon
igyeckszik, hogy a munkák szakadatlanul folyjanak es a
pálya lehetőleg ez évben elkészíttessék. A júliusi szel-
vény pontosan be fog váltatni, mivel az erre szükséges
millió a deficitbe fel van véve. Thommen Achillesa szük-
séges utasításokkal jun. 6. Bécsbe ment.

A medgyesi szász értekezlet, mint a „Sieb.
Bote“-ből olvassuk már a junius 4-ki ülésben nagyot
haladott az egyetértés felé, más napra már a programm
végleges szerkesztésére lehetett várni.

Visegrádról azt írják, hogy ott a királyi
család egyik tagja nagyobb birtokot vásárolt, s pompás
vadászkastélyt emeltet.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara
mult hó utolsó napján tartott közgyűlése a következő
emlékre méltóbb határozatokhoz: egy vegyes bizott-
ságot nevezett ki, a mely az ipartörvény 98. §-e értel-
mében szervezendő iparbizottság iránt készítsen terveze-
tet; a kamara óhajtanódnak tartja ez iparbizottságok fel-
állítását mind az iparhatóságok, mind az iparosok érde-
kében; az elsőket a teendők nagy halmazától mentvén
meg, az utóbbiak pedig sokkal több megnyugvást talál-
ván oly bíróság itéletében, a melynek alkotásába maguk
is befolyanak. — Az ollmützi kamara indítványát a só-
egyedárusság eltörlése iránt elsőleg pártolni a kolozsvári
kamara is kész, a mint ezt több felterjesztésében ki-
mondta. — A naszdó-vidéki tutaj-szállítók kérése ötle-
téből felterjesztést határoz a miniszterhez, mind a Szamo-
son, mind a Maroson szedett tutaj-vámok, illetőleg ma-
lom-gátak megszüntetése végett, a melyek Erdély fake-
reskedését nagy mértékben akadályozzák. — A kolozs-
vári kereskedők több rendbeli panaszaira határozatba
ment, hogy a kolozsvári vámhivatal raktárának elégte-
lensége felől a kamara illetékes helyre előterjesztést
tegyen.

Temesmegyében Lippán új távirádalom-
nyitottat korlátolt napi szolgálattal.

Maros-Vásárhely országgyűlési képviselői
megválasztásának vezérletére rendelt központi választ-
mány folyó hó 1-ről az összehívás hiányossága miatt
elhalasztott ülését 2-án, vasárnap délután tartotta
meg, helyettes elnök Dobolyi Sándor vezetésével. A
mult ülés jegyzőkönyvének megállapítása után jegyző
jelent, hogy az összeíró küldöttségek munkálatai be-
advák, s azokból kitetszőleg a Deák Ferencz negyedben
beirtatta magát 368 választó, a Szent-Miklós negyedben
pedig 324, s így a felső kerületben együtt 692. A Szt-
györgy negyedben beirtatta magát 400, a szt-király ne-
gyedben 241, együtt 641 választó; az egész városban
pedig van 1323 választásra jogosult polgár; az 1869-ki
összeírásához képest a százat jóval meghaladó elhaltakat
és elköltözötteket is beszámítva, szaporodott a politikai
jogosultak száma 216-al.

Sajátságos pártjelvények. Nyiregyháza
Vidliczkaynak, vagy pártjának átkozottul gonosz ötletei
vannak. Hatvankilencben egy ökor fejet pingáltattak a
zászlóra aláírva „Éljen Vidliczkay József.” Az idén pe-

dig egy ló portaitja diszlik a lobogón Vidlicskay nevé-
nek aláírásával. Egy roszakaratu ellenpártbelinek
ugyancsak könnyű alkalmá lenne ebből furcsa megjeg-
zésre.

Magyarországi új hal. A magyarországi
halak száma — a „Természettudományi Közöny” sze-
rint — egy egészen új fajjal szaporodott, mely eddig
Magyarországban képviselve nem volt nemhez tartozik,
t. i. a nagyobbbrézt tengereken élő Gobius (Szivároka)
nemhez. — Főltalálója, Kriesch János ezt az első
hátuszonyon levő barnavörös folt után Gobius rubromacu-
latusnak nevezte el.

A gyula-fehérvári központi választmány
folyó hó 3-án tartott ülésében az összeíró küldöttségek
munkálataikat beadták, s ez minthogy felfolyamodó fel-
szólamlások nem történtek, el is fogadtatott. E szerint a
gy.-fehérvári választók összes száma 750-re megy.
Továbbá választási elnöknek Barts Ferencz kanonok,
jegyzőnek Jenei István; pótelnöknek Borsos Soma, pót-
jegyzőnek Csávási József egyhangulag megválasztáltak.
A követválasztás határnapjúl a választmány jun. 19-ét
tüzte ki, mi az elnök által rögtön ki is hirdettetett.

Egy villám szeszélye. M-Szigeten mult
hó 25-én becsapott a villám Várady Gábor kerti lakába
s ott a legfűrosabb dolgokat mivelé. Egy körtefa ágán
végig futván, utat tört magának a lak zsindefyfedelén,
azután átlukasztott egy fenyődeszkát, a résen át becsa-
pott egy tölgyfa oszlopba s azt ketté hasítván 4—5 ö-
nyire szórta annak forgácsait; azután a második öszlo-
pot is ketté hasítá, a harmadikat pedig ketté szakította.
Egy öt öl hosszú fenyőszálat, mely két hüvelyk hosszú
szegekkel volt a gerendához erősítve, leszakítván három
ölynyire eldobta anélkül, hogy a deszkát megrontotta
vagy csak egy szegét is meggőrbített volna. Minden, a
mi fenyőfából volt, ép maradt, a vasrészekben sem tört-
tént kár, csak a tölgyfa mutatta a villám dühének
nyomait.

A vizár Csehországban. A Prága mellett
fekvő Helz-sziget lakói azon éjjel, melyen a vizár meg-
indult, nyugalmasan, nem sejtve a veszélyt, aludtak.
Éjjel után 2 órákor kezdett a víz emelkedni, még pedig
oly rohamosan, hogy a folyón levő halászbárkákat, kor-
mányozni nem lehetett. E bárkák azonban szerencsére
egy vasuti hid által feltartóztatva, a partra vettek.
A víz moraja felébredtetta a sziget lakóit, kik azonnal kira-
kosgatni kezdtek butoraikat, ágyneműiket stb. Így telt el egy
óra. A fahidak, melyek a szigetet a városal egybekötötték,
az ár által elsodortattak, s a víz a szigeten egy lábnyira
emelkedett. A lakók az emeletekre menekültek. A víz
folyton emelkedett. A tehének s más házi állatok követ-
ték az emberek példáját, s így mult óra-óra után a legna-
gyobb borzalom között. Csak másnap déli 10 órákor ér-
keztek mentő csónakok, melyek a sziget lakóit a városba
szállították.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Junius 6-ról: 5% Metalliques 64.60. 5% Nemzeti
kölesön 62.15. 1860-diki államkölesön 104.—. Bank-
részenyek 840. Hitelrészenyek 336.20. London 111.
70. Ezüst 109.75. Cs. kir. arany 5.38. Napoleondor
8.93.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 82.—
Temesi 80.25. Erdélyi 79.75. Horv.-Slavon 84.—